

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 28. avgust 2018

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Prazna stran

IZPITNA POLA 1

Naloga	Odgovor
1	♦ C
2	♦ D
3	♦ B
4	♦ C
5	♦ D
6	♦ C
7	♦ D
8	♦ A
9	♦ A
10	♦ D

Naloga	Odgovor
11	♦ D
12	♦ C
13	♦ C
14	♦ B
15	♦ C
16	♦ A
17	♦ B
18	♦ A
19	♦ C
20	♦ A

Naloga	Odgovor
21	♦ B
22	♦ B
23	♦ D
24	♦ B
25	♦ C
26	♦ D
27	♦ D
28	♦ A
29	♦ B
30	♦ B

Naloga	Odgovor
31	♦ A
32	♦ C
33	♦ B
34	♦ D
35	♦ B
36	♦ A
37	♦ D
38	♦ A
39	♦ D
40	♦ A

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.

Skupaj 40 točk

IZPITNA POLA 2

1. naloga: Ekonomski problem in potrošna izbira posameznika

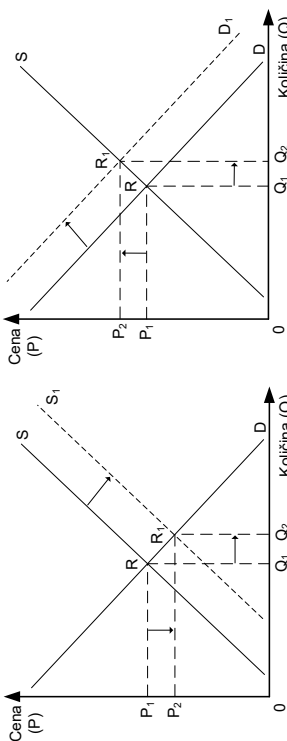
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Potrebe ljudi so večje od razpoložljive količine dobrin. ♦ Sredstva, ki so na voljo za proizvodnjo, so omejena, zato je omejena količina dobrin in storitev. 	Kandidat lahko ekonomski problem grafično ponazori.	
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ kaj in koliko proizvajati ♦ kako proizvajati ♦ za koga proizvajati 		
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ z določenimi sredstvi doseči čim večji učinek ♦ določen učinek doseči s čim manj sredstvi 		Za smiselno opredelitev 1 točka.
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.4	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ denarni dohodek ♦ cene dobrin ♦ potrebe, želje ♦ navade, okusi 		Za navedbo dveh objektivnih oz. subjektivnih omejitev 1 točka.
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.5	1	♦ 200		
	1	♦ 0,8		
	1	♦ 0,8		
	1	♦ 16		
	1	♦ zniža za 1 EUR		
	1	♦ nespremenjena		
Skupaj	6			

2. naloga: Produksijska funkcija

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Proizvodnja je materialno preoblikovanje proizvodnih dejavnikov v produkte. 	Preoblikovanje inputov v outpute.	Za smiselno opredelitev 1 točka.
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Izokvanta nam pokaže vse kombinacije proizvodnih dejavnikov (dela in kapitala), s katerimi lahko proizvedemo določeno količino proizvodov. 		
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ 2 ♦ 7 		Za tri pravilne navedbe 2 točki, za dve pravilni navedbi 1 točka.
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ fiksni, variabilni 		Za dve pravilni navedbi 1 točka.
	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 40 ♦ 20 ♦ četrtega ♦ šestega, 5 ♦ štirih 		Za šest ali pet pravilnih izračunov 3 točke, za štiri ali tri pravilne izračune 2 točki, za dva pravilna izračuna 1 točka.
	2	<ul style="list-style-type: none"> dve od: ♦ uporaba kakovostnejšega semena ♦ dognovanje zemljišča ♦ uporaba zaščitnih sredstev ♦ namakanje zemljišča ipd. ♦ usposabljanje delavcev ♦ dodatno motivirani delavci ipd. ♦ s posodabljanjem/dokupom strojev ipd. 		Za dva predlagana smiselna ukrepa 2 točki.
Skupaj	6			

3. naloga: Tržno ravnotežje

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ situacija, ko se težnje ponudnikov, da prodajo pri ravnotežni ceni ravnotežno količino blaga, izenačijo s težnjami povpraševalcev, da pri tej ravnotežni ceni kupijo isto ravnotežno količino blaga ♦ pomeni ravnotežno ceno, pri kateri sta obseg ponudbe in obseg povpraševanja izenačena ♦ situacija v presečišču krivulj ponudbe in povpraševanja ♦ situacija, pri kateri ni niti presežne ponudbe niti presežnega povpraševanja 		
3.2	2			<p>Dodatna navodila</p> <p>Za vsako pravilno vrisano in označeno krivuljo 1 točka.</p>
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 80 ♦ 15 		Za obe navedbi 1 točka.
Skupaj	3			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 		Za vsak pravilno vrisan premik in novo ravnotežje 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.4	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ če država določi ceno blaga, ki je nižja od ravnotežne cene ♦ zaradi spremembe dejavnika, ki poveča povpraševanje (npr. povečanje denarnega dohodka, potreb ...) ♦ zaradi spremembe dejavnika, ki zmanjša ponudbo (npr. zvišanje stroškov ...) 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Spodbudi tekmovanje med kupci, ki potiska ceno blaga navzgor, saj so nekateri kupci pripravljene kupiti blago po višji ceni. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Spodbudi zvišanje cen. ♦ Spodbudi povečanje ponudbe. ♦ Spodbudi nastanek črnega trga. 	Za smiselno opis procesa 1 točka.
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.5	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Obseg povpraševanja se bo zmanjšal bolj, kot se je zvišala cena, zato se bo turistični agenciji celotni prihodek zmanjšal. 		Za smiselno ugotovitev, ki vsebuje podčrtano, 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Povpraševanje po izletih se bo zelo povečalo in bo zato turistična agencija dosegla precej <u>višji celotni prihodek</u>. 		Za smiselno ugotovitev, ki vsebuje podčrtano, 1 točka.
Skupaj	2			

4. naloga: Obresti

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Obresti so znesek, ki ga podjetnik plača za začasno uporabo prihrankov.		Za smiselno opredelitev 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.2	1	♦ Obresti so v denarnih enotah, obrestna mera je izražena v odstotku.		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.3	1	dve od: ♦ posamezniki ♦ gospodinjstva ♦ podjetja ♦ banke ♦ zavarovalnice ♦ skladi ♦ država		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.4	2	♦ dajejo spodbudo za varčevanje ♦ spodbujajo učinkovito razporeditev finančnega kapitala		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.5	1	♦ Ko stopnja inflacije presega nominalno obrestno mero.		
	1	♦ Obseg varčevanja se zmanjša, ker se vrednost prihrankov zmanjšuje.		
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.6	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ obresti = $\frac{\text{obrestna mera} \cdot \text{glavnica}}{100}$ ♦ obresti = $\frac{250.000 \text{ EUR} \cdot 7,4}{100} = 18.500 \text{ EUR}$ 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ banka AAA, d. d. ♦ ker so obresti nižje 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ tehnološki (inovacijski) 		
	Skupaj	3		

5. naloga: Delniška družba in korporacija

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Delniška družba je kapitalna družba, pri kateri je <u>osnovni kapital razdeljen na delnice</u>. 		Opredelitev, ki vključuje podčrtano, 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ vloženega kapitala 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ skupščina delničarjev 		
	Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 0,41 ♦ 8,2 % ♦ 205 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Obrestna mera bi morala biti višja od 8,2 %. 		
	Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.4	1	tri od: ♦ delniška lastnina ♦ velik obseg kapitala ♦ poslovna razvejenost ♦ tržna širitev ♦ strateško usmerjanje ♦ vodilna vloga menedžmenta ♦ velika koncentracija in centralizacija kapitala ♦ hiter tehnološki napredek ♦ dolgoročno tržno ravnanje ♦ samofinanciranje		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.5	1	ena od: ♦ Stroški delovne sile so v Srbiji nižji kakor v Sloveniji. ♦ Država Srbija daje novim podjetjem v državi davčne olajšave oz. spodbude. ♦ Srbija je za Gorenje velik trg. ♦ Drugi smiselni razlogi.		Za utemeljitev enega smiselnega razloga 1 točka.
	1	ena od: ♦ visokokvalificirani delavci (ni stroškov dodatnega izobraževanja zaposlenih) ♦ uveljavljena blagovna znamka (pridobljena z nakupom podjetja) ♦ razvojni oddelki (pridobitev znanja raziskovalcev in tehnoloških rešitev) ♦ zahodnoevropski trg (enostavna širitev na razviti zahodnoevropski trg z veliko kupno močjo) ♦ drugi smiselni razlogi		Za utemeljitev enega smiselnega razloga 1 točka.
Skupaj	2			

6. naloga: Fiskalna politika

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ organizirana akcija vlade, ki z javnofinančnimi prihodki in odhodki dosega cilje fiskalne politike ♦ sistem ukrepov, s katerimi država vpliva na javnofinančne prihodke in odhodke 		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ davčni prihodki ♦ nedavčni prihodki ♦ kapitalski prihodki ♦ prejete donacije iz domačih in tujih virov ♦ transforni prihodki ♦ prejeta sredstva EU 		Za tri ali štiri navedbe 1 točka, za pet navedb 2 točki.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.3	1	♦ izdatek države, ki ga da nepovratno prejemnikom sredstev za nakup osnovnih sredstev		Za smiselno opredelitev 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.4	1	♦ Tekoči odhodki predstavljajo odhodke za financiranje delovanja vseh ravni države, investicijski odhodki pa povečujejo realno premoženje države.		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.5	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Lahko spodbudi večja delovna prizadevanja, ker so plače manj obdavčene, zato se bo povečala proizvodnja in omogočila gospodarsko rast. ♦ Lahko spodbudi investicije, ker je dobiček manj obdavčen, zato se bo povečala proizvodnja in omogočila gospodarsko rast. ♦ Lahko spodbudi večjo potrošnjo zaradi znižanja DDV, zato se bo povečala proizvodnja in omogočila gospodarsko rast. 		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ S povečanjem socialnih transferjev se poveča poraba gospodinjstev, poveča se povpraševanje po potrošnih dobrinah, zato se bo povečala proizvodnja in omogočila gospodarsko rast. ♦ S povečanjem investicijskih transferjev se poveča povpraševanje po investicijskih dobrinah, povečata se bo proizvodnja in omogočila gospodarsko rast. 		
	1	<p>♦ Ker so države <u>EU preveč zadolžene, morajo javnofinančne primanjkljaje zmanjšati</u> pod dovoljeno mejo (3 % BDP), ekspanzivna fiskalna politika pa bi zahtevala dodatno trošenje države, ki bi povzročilo oddaljevanje od zastavljenega cilja. Monetaristi so prepričani, da gospodarstvo dolgoročno vedno zagotavlja polno zaposlenost vseh proizvodnih dejavnikov, krize so le občasen pojav. Zato je najbolje, da se država ne vmešava v gospodarstvo, saj lahko s svojimi napačnimi ukrepi celo poglobi začasne krize.</p>		
Skupaj	3			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.6	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ne, saj po Maastrichtskih kriterijih javnofinančni primanjkljaj ne sme preseči zgornje meje 3 % BDP. 		
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ odprodaja državnega premoženja (val privatizacije javnih podjetij) ♦ povečanje davkov (npr. DDV) ♦ uvajanje novih davkov (npr. nepremičninski davek) 		Za smiselni ukrep 1 točka.
Skupaj	2			